

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 11 NOVEMBER 1964 49. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

**-dæk
bord
med
Cohr**

A. Green-Andersen

Landsretssagfører

»Richshuset«
Rådhuspladsen 16⁵
Telf. 15 51 51

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

**DEN BEDSTE
VITAMINTABLET
er GREENOSAN**

fordi den består af
NATURPRODUKTER
tilsat

Vitaminerne A B C D E
samt indeholder

**Mikronæring
Organisk Jern
Klorofyl**

Det store og stadigt stigende Salg
bekræfter Greenosan's
fremragende Egenskaber

Faas paa Apotekerne
Skelskør Frugtplantage A/S

Johs. Brinck

AUT.

GAS- OG VANDMESTER

SORØ

Erik Pontoppidan

Landsretssagfører

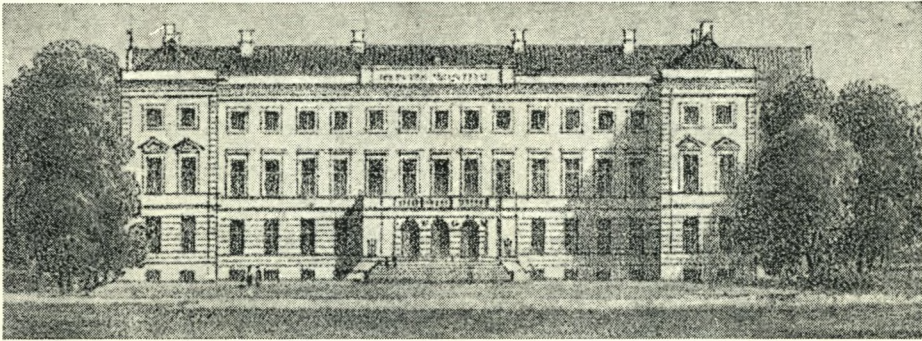
Byen 6530
Nørregade 13

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14

ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

NOVEMBER 1964

49. ÅRGANG

NUMMER 11

Tale ved Soransk Samfunds årsfest

den 17. oktober 1964.

Af højesteretssagfører Mogens Møller

Soranerkammerater!

Når jeg idag med nogen ærefrygt bestiger dette podium, der normalt er forbeholdt skolens rektor, vil jeg gerne indlede med at takke vor højtærede formand og Samfundets bestyrelse, fordi man har turdet betro mig det ærefulde hverv at holde rustalen til vore unge kammerater, i særdeleshed ved denne lejlighed, hvor vor gamle skole for første gang har gjort Samfundet den glæde at stille sine smukke — og for os alle så hjemlige — lokaler til rådighed for festen. En smukkere ramme om dagen kunne ingen Gammel Soraner vist tænke sig, og jeg er navnlig glad over, at denne festdag har kunnet indledes med en lille stille stund i vor skønne, gamle kirke.

Jeg indrømmer gerne, at jeg var lidt betænkelig ved henvendelsen fra formanden, for jeg har aldrig været særlig god til at citere digte eller fremmane festlyrik — men jeg blev noget beroli-

get, da formanden erklærede, at det heller ikke var det, man var ude efter, og tilføjede, »at jeg nok på baggrund af et langt liv som jurist og sagfører måtte have nogle oplevelser og erfaringer, som jeg kunne delagtiggøre de unge i« — og det er da på denne baggrund, at jeg har begivet mig ud på det dybe vand.

Det er ellers mit almindelige indtryk, at unge mennesker nu om stunder ikke har særlig lyst til at lytte til »erfaringer« — og — for at tale »Storm Petersensk«: Især ikke fra dem, der har nogen!

Unge mennesker har en ubetvingelig lyst til selv at stikke fingrene i ilden for at overbevise sig om, at den nu også virkelig er så varm, som det siges! De er målbevidste og særdeles sikre på sig selv, og når jeg idag tænker på vore unge kammerater, slår det mig da også, at de fleste af jer idag velsagtens sidder og er helt sikre på jer selv og på jeres

fremtid — I ved nøjagtigt, hvad I vil, og hvilken livsbane I skal vælge, og mange af jer har formentlig allerede valgt!

Når jeg ser tilbage på hin fjerne fortid i 1923, hvor jeg var i jeres situation, kan jeg da også fastslå, at det forholdt sig akkurat på samme måde i vor tid — vi var ikke et hak bedre selv!

For mit vedkommende lå det sådan, at lige siden en heldigt gennemført cykelreparation i min spæde ungdom havde bibragt min beundrende familie den opfattelse, at jeg var et mekanisk geni, var min livsbane klart afstukket: — jeg skulle være ingeniør!

Da jeg ikke dengang ejede den fornødne selvkritik og den moralske styrke til at tage afstand herfra, erklærede jeg mig enig heri og besvarede pligt-skyldigst alle senere forespørgsler om mine fremtidsplaner med, at jeg skulle være ingeniør — også længe efter, at jeg havde mistet lysten til at blive det og var langt mere usikker med hensyn til valg af fremtid. Jeg var kommet ind i rutschebanen, og det var ikke muligt at stå af undervejs!

Efter studentereksamen kom jeg da også ind på Polyteknisk Læreanstalt og begyndte at arbejde med opgaverne, og ingen kan jo vide, hvad det kunne være endt med, hvis ikke jeg en dag havde afleveret en meget smuk tegning, utraditionelt byggeri, der var resultatet af en hel uges slid, og som forestillede en dobbeltsporet jernbaneviadukt opmuret af røde mursten. Til min store undren lod professoren sig ikke nøje med det umiddelbare skønhedsindtryk, men tog koldt og nøgternt en passer og konstaterede ved en hastig kontrolmåling, at der var en målefejl på højst $\frac{1}{4}$ mm fra sokkelen og op til to bestemte mursten i hver side af viadukten — og derefter satte han med en modbydelig blå blyant et stort kryds over min flotte tegning — og dermed også over min fremtid som ingeniør!

Jeg er senere kommet til den erken-

delse, at der jo nok alligevel var en dybere mening med, at de to mursten skulle ligge absolut nøjagtigt, og har ofte senere sendt professoren en venlig tanke, når jeg tumlede med et problem med mange brikker, der skulle passes sammen, og som jeg var »lige ved« at løse, for skal resultatet være bæredygtigt, skal løsningen naturligvis være absolut rigtig, og ikke blot en tilnærmelsesvis rigtig løsning.

Efter denne bitre erfaring tog jeg mig omsider sammen og bekendte overfor familien, at det lå tungt med ingeniør-jobbet — og hvad så? — I en måneds tid prøvede jeg så hele universitetet af og deltog i alt lige fra teologiske forelæsninger til obduktioner på Retsmedicinsk Institut og endte omsider efter mange sjælekvaler med at vælge den bås, der hedder Jura, og som syntes at passe for min mentalitet.

Når jeg har nævnt dette, er det for at illustrere to ting: dels at man skal være varsom med at bygge på alt for hastigt fattede beslutninger, som ofte ikke kan fastholdes efter et modent overlæg, og dels at ingen behøver at få skruller eller mindreværdskomplekser, fordi han ikke på forhånd har en dødssikker linie for sin fremtid klar straks.

Og endeligt for at understrege det, der for mig er det væsentlige, at en dansk student har et uvurderligt gode i sin frihed til at vælge efter egen lyst og evner, hvad enten hans valg så fører ham videre ad den videnskabelige bane eller over i det praktiske liv. Tænk på, hvor mange steder i verden et sådant frit og selvstændigt valg er udelukket — enten fordi de fornødne faciliteter mangler, eller fordi personen mod sin vilje tvinges ind i bestemte baner enten af et system — et parti — eller af den brutale magt! — Den danske akademikers frihed til at forme sin egen fremtid kan ikke vurderes højt nok.

I vil også hurtigt under jeres studium mærke, at friheden er — næsten — ubegrænset! Der er ingen, der kontrol-

lerer jer og holder jer i ørene, som I har været vant til. I kan uden nogen form for indgriben eller ubehageligheder »pjække« fra en filosofitime og i stedet gå strøgtur og drikke kaffe på Langelinie — og jeg skal på basis af egne erfaringer være den første til at erkende, at det er en frydefuld oplevelse for første gang at konstatere, at man er et frit menneske, der bestemmer over sig selv — men når dette er sagt, må jeg også dertil føje, at det aldrig må glemmes, at det er »frihed under ansvar«.

Jeg kan ganske tiltræde, hvad rektor sagde til jer i sin tale ved translokationen i år, at »frihed« ikke må forveksles med »fritid«, for det arbejde, der ikke bliver gjort idag — eller i morgen, det skal gøres i overmorgen — eller om natten — eller i en ferie — den frihed, man tager sig, vil altid skulle betales af!

Derfor skal I nyde jeres frihed i fulde drag, men ikke misbruge den, og medens vi taler om tiden, så lov mig aldrig at bruge udtrykket »at slå tiden ihjel« — tiden er noget af det dyrebareste, man har, og det slår man ikke ihjel!

En skønne dag er man så færdig med studiet og har klarret eksamen, og så står man foran dekanen og modtager sit eksamensbevis samtidig med, at man giver ham håndslag på det gamle løfte: »At man aldrig vidende vil vige fra ret og retfærdighed og aldrig befordre nogen uretvis sag eller intention«, og det kan lyde som gamle og krogede ord — men det er samtidig kloge ord, som det er en god ballast for en vordende sagfører at tage med sig ud i livet.

Her vil nogle måske spørge, hvorfor man så vælger netop sagførrergerningen? Det høres jo ofte, at »jura« er noget tørt og kedsommeligt noget, og mange forbinder juraen med tanken om en ørkenvandring mellem støvede folianter og gnidren af penne på papir!

Og så er intet dog mere vildledende og urealistisk!

Sagførrergerningen er en uendelig levende og frodig gerning, som rummer både alvor og undertiden tragedier, men så sandelig også glæder — humor og poesi — den kalder på initiativ og konstruktiv indsats og på kampånd og sportsånd hos sin udøver!

Det ville selvfølgelig være forkert at benægte, at gerningen — på samme måde som de fleste andre — også rummer kedsommelige og ensformige opgaver, idet den yngste fuldmægtig på et kontor jo ikke straks er kapabel til at udføre den store juridiske bedrift! Men også de beskedne opgaver har krav på, at man gør sit bedste for at løse dem.

Jeg begyndte min gerning med at redigere den juridiske brevkasse for et stort fynsk dagblad, og selvom der kunne forekomme mange morsomme spørgsmål, var det jo ikke altid den højere jura, det drejede sig om, som f.eks. da en indsender spurgte således: »Når man vil rejse en æresport for et sølvbrudepar, og der på den ene side skal stå »Tillykke« og på den anden side »Velkommen« — hvilken side skal så vende fremad?«

Da jeg ikke kunne finde nogen lovregel herom, hverken i familieretten eller i naturfredningsloven, foreslog jeg ham at løse sit problem ved at sætte begge fyndord på forsiden!

På den anden side må man heller ikke undervurdere betydningen af sådanne beskedne »brevkasser«. Jeg husker endnu, at jeg engang havde haft en konference med en mand om et arvespørgsmål, og efter at jeg havde søgt ham min uforgribelige mening om sagen, sluttede han konferencen med at sige: »Ja, jeg tror også, De har ret, for sådan svarede Fyns Tidendes brevkasse også for en måneds tid siden«!

Jeg var unægtelig glad over at være kommet til samme resultat to gange!!!

Jeg nævnte humor og poesi! Hvor kommer så disse elementer ind i billedet? De kommer på alle felter og undertiden på de mest uventede steder!

Jeg mindes en gang, jeg sad og talte med en gæv landmand om en erstatningssag, der skulle rejses, fordi der manglede vand i brønden på gården, og i samtaleens løb spurgte jeg ham: »Hvor stor er denne brønd egentlig?« og han lagde hovedet på skrå og funderede lidt, og så svarede han: »Tja — sagførelse — den er vel sådan ca. 1 diameter i tværmål!«

Selv inden for noget så trist som incassovirksomheden kan poesien undertiden udfolde sin blå blomst:

Min gamle chef havde i sin tid hos en mand på det glade og poetiske Fyn et tilgodehavende på 17 kr., som var ved at blive lidt gammelt, og som jeg derfor blev sat til at incassere. Da en længere række venskabelige påmindelser havde vist sig forgæves, blev tonen lidt mere truende, og vi bebudede til sidst retsforfølgning i løbet af 8 dage, hvis ikke o. s. v.

Og hør så her, hvilket afvæbnende svar, vi modtog!

27. august 1937

Hr. sagfører Lersey, Odense.

Da jeg idag ikke ejer 10 kr. disponible, kan jeg heller ikke sende dem, men hele Deres tilgodehavende 17 kr. bliver sendt — og havde blevet det uden en eneste erindringsrad — med landposten torsdag middag kl. 11,30 den 2. september, adfulgt med rente og rentes rente 6 eller 7 % for et år, udregnet fra en opavrunding til 20 kr.

Og så håber jeg ikke, De slår hånden af een for de par dage, der er tilbage og lader Damoklessværdet være i skeden.

Klangen, De slog derpå, skal jeg levere oktaven til som oven sagt, og beder Dem i disse 4 á 5 mellemliggende dage lytte til ouverturernes og cressendernes legende dans henover det store livets klaviatur, for at de fra deres sværdskededurende disharmoni kan overgå til og hendø i dette musiknummers harmonifulde slutakkord.

In Romæno. Deres ærbødige

Det turde være klart, at »sagen« her-efter blev henlagt!

Det, der imidlertid for mig altid har stået som det værdifuldeste ved sagførrergerningen, er at det er et arbejde med mennesker og for mennesker, både når det gælder de glædelige tildragelser i deres liv, og når det gælder de mindre glædelige — og ikke mindst, når det drejer sig om at skaffe dem deres ret eller at værne deres frihed, og her kommer så arbejdet i retten atter i første række som den efter min mening ædleste jura.

Går I ind i retten en dag og hører to øvede sagførere procedere en sag, får I måske det indtryk, at proceduren er en legende let fleuretægning, hvor det kun gælder om at finde blottelser i paraderne, og hvor stød og modstød sættes ind, medens replikkerne flyger om ørene på jer, tilsyneladende udsprunget af de kvikke hoveders øjeblikkelige inspiration.

Lad jer imidlertid ikke vildlede af dette! Thi ganske vist kan maden serveres på mange måder, og det rigtige krydderi kan bevirke, at et ellers tørt argument glider lettere ned, men tag ikke fejl af, at det, I hører under en procedure, hvor alt lyder så sammenhængende og logisk, er resultatet af måske mange måneders koncentreret slid og møje, af et sommetider enormt efterforskningsarbejde og af indgående studier af det behandlede emne.

En sagfører må være indstillet på — og i stand til — at sætte sig ind i selv de mest umulige emner, lige fra f. eks. »rodål« (som ikke findes på de store havdybder, men i gartnerens drivhuse!) og flyvehavre (som ej heller har noget med luftfartsvæsenet at gøre!) til sygdomsforløbet ved smitsom kalvekastning eller søfartsreglerne i Suezkanalen, og derefter ud fra den indhøstede viden rage bestik af, hvilke beviser det i den konkrete sag er nødvendigt for ham at fremskaffe for at belyse sit emne og underbygge sin påstand.

Det er nemlig i denne verden ikke nok at have ret, man skal også kunne bevise, at man har ret.

På dette område er der en væsensforskkel mellem de jurister, der egner sig til at udføre sagføreggerningen, og de jurister, der egner sig til dommergerningen.

Dommernes arbejde er af mere passiv art. Dommeren skal have evnen til nøgternt og sagligt at vurdere det materiale, der forelægges ham i retten, og at skille væsentligt fra uvæsentligt og derefter træffe sin velbegrundede afgørelse, medens sagførerne skal have en udpræget aktiv evne til selv at »finde på«, til at opspore de relevante oplysninger ude i det daglige livs mangfoldighed og »koge dem ind« — eller som kemikerne siger: »uddrage koncentratet heraf«, således at det fremtræder i en skikkelse, der er egnet til at forelægges retten.

Mange jurister, der er fortrinlige dommere, ville være aldeles uegnede som sagførere, netop af denne grund. Denne forskel i temperament er det måske nok værd at holde sig for øje, hvis nogen af jeg tænker på at blive jurister.

Og alt dette arbejde skal udføres under en stadig kamp med en »modpart«, hvis interesser som regel er de diamentralt modsatte af ens egne.

Har I mon nogensinde rigtig gjort jer klart, hvad det vil sige under udøvelsen af sin gerning at have en »modpart«? (Ikke at forveksle med en konkurrent)!

Tænk på snedkeren, der står i sit værksted i fred og ro og arbejder på sit smukke møbel og fører høvlen med sikker hånd, eller urmageren, der pusler fredeligt med sine tandhjul og nips — og så prøv at forestille jer, hvordan det møbel ville komme til at se ud, hvis snedkeren hele tiden havde en »modpart«, der prøvede at skubbe til høvlen eller rive den ud af hånden på ham, og hvordan uret ville gå, hvis der altid var een, der prøvede at komme sand i

urværket, medens urmageren vendte ryggen til!!!

Dette er jo faktisk de vilkår, hvorunder en sagfører skal udføre sin gerning i retten — og derfor kræver det en fast hånd, sindsligevægt og især en god portion udholdenhed at føre kampen til ende med det ønskede resultat!

I denne forbindelse kan man ikke noksom skønne på, at vi lever i en retsstat, og at vi her i Danmark har et frit og ubestikkeligt retsvæsen. De høje dommere, der sidder bag skranken, lader sig ikke påvirke eller »besnære« af nogetsomhelst andet end klare beviser og holdbar argumentation.

Det hører kun hjemme i myternes verden, at selv en nok så dygtig sagfører kan »gøre sort til hvidt«! — slikt kan nemlig ikke lade sig gøre! Det kan kun farverier og renserier! Der er meget lidt i denne verden, der er rent sort eller rent hvidt. Det er min erfaring, at selv den værste kværulant som regel har en lille smule ret, og at mange sager kan finde en forligsmæssig løsning, hvis man blot vil indrømme kværulanten den lille smule ret, han faktisk har!

En sådan myte kan kun opstå, fordi en dygtig sagfører måske bedre end andre kan sætte sig ind i en foreliggende sag og finde frem til de beviser eller den argumentation, som de vise mænd i dommersædet nødvendigvis må have forelagt for at kunne træffe den rigtige afgørelse, og mange tilsyneladende uforståelige domme skyldes ofte kun, at parten eller sagføreren ikke har formået at give retten det nødvendige grundlag i hænde for en bedre og rigtigere afgørelse.

I mange situationer kræver kampen i retten ikke blot opfindsomhed og kløgt, men også personligt mod af en sagfører.

Det er med den dybeste respekt, at man læser beretningerne fra mange underudviklede lande, fra Spanien eller f. eks. Syd-Afrika om, hvorledes sagførerstanden modigt står op og kæmper

for mindretallets eller individets ret overfor et brutalt statssystem, der prøver på at kvæle individets ret og frihed. Ofte gøres det med livet som indsats eller med udsigten til, at en heldig gennemført sag kan koste sagføreren hans stilling eller velfærd.

I så henseende kan den danske sagfører anderledes trygt træde op for sin klient i retten, også selvom det gælder en kamp mod staten eller eet af dennes mange »væsener« eller »uvæsener« — men det forudsætter dog også her, at sagføreren er fri og uafhængig. Derfor er det for os alle lige så vigtigt for bevarelsen af en retsstat, at sagførerstanden er fri og uafhængig, som at vi har frie og ubestikkelige dommere. Hvis ingen tør sige myndighederne imod, når det er nødvendigt, får selv de bedste dommere jo ikke mulighed for at hjælpe det enkelte menneske.

Og hvad der gælder for sagføreren under udøvelsen af hans gerning i retten, gælder på tilsvarende måde for enhver af jer, uanset hvor I måtte komme til at udøve jeres livsgerning! Gør jer aldrig afhængig af nogen eller noget — hvad enten det gælder økonomisk afhængighed eller den afhængighed, der bunder i medviden eller medskyld i eet eller andet forkert!

I samme sekund, I bliver afhængige af nogen, eller nogen har »en klemme« på jer, mister I jeres slagkraft, og den vægt, jeres ord eller handlinger ellers ville have, smuldrer væk.

I skal til enhver tid tage et selvstændigt standpunkt til problemerne, værne jeres egen ret og frihed, og respektere andres på tilsvarende måde, så vil I opdage, at der lyttes til jer, og at I skaber respekt om jeres person.

I er udgået fra en gammel skole med store traditioner — I er blevet medlemmer af den klan, der hedder »Gamle Soranere«, og jeres færd fremover vil blive fulgt med interesse af mange flere, end I måske rent umiddelbart drømmer om.

Det hænder jo, at man læser i aviser eller tidsskrifter, at een eller anden har udført et godt stykke arbejde og høster anerkendelse derfor — forleden dag læste jeg f. eks. om en mand, der var blevet udnævnt til æresdoktor ved universitetet i Finland! — og hvis den efterfølgende levnedsbetegnelse, som det ofte hænder, indledes med ordene »Han blev student fra Sorø Akademi«, så vær sikker på, at der verden over — selv i de mest afsides kroge, hvor beretningen når frem — sidder gamle soranere, som læser videre med ganske særlig interesse, medens de sender en taknemmelig tanke tilbage til vor gamle skole og glæder sig med den over, at endnu een af hendes sønner eller døtre har formået at give faklen videre!

Måtte dette også lykkes for jer!

Og hermed vil jeg da på gamle soraneres vegne ønske jer held og lykke på jeres vej fremover!

Tak.

Årsfesten 1964 blev en velfortjent succes!

Over 250 deltagere fik en strålende aften på Akademiet.

»Rusgildernes« tid er forbi — og Sorø Akademi og Soransk Samfunds bestyrelse må sikkert broderligt dele æren for denne vor første årsfest udenfor hovedstaden, velykket, veltilrettelagt og — absolut vel modtaget af de godt 250 indbudte og tilmeldte deltagere.

Optakten var den smukkeste tænkelige: Vi samledes hen på eftermiddagen i det svindende dagslys foran kirken, indenfor hvis døre vort statelige formandspar, direktør, civilingeniør *Aage Kann Rasmussen og frue*, bød hver enkelt velkommen. Næsten alle midter-

skibets bænkerader var fyldte, da organist *Knud Vad* (s. '55) præcis klokken 18 begyndte sin fine orgelkoncert med værker af Buxtehude, Bach og Hartmann.

I skåret fra de store lysekroner stemtes sindet således til fest, inden vi 3 kvarter senere drog over til Akademiets festsal.

Her bød rektor *Østergaard* (s. '29) på skolens vegne velkommen til årsfesten: Al begyndelse er svær, og vi må tage forbehold mod visse uregelmæssigheder; vi har ingen erfaringer med en sådan årsfest på selve skolen, så enhver saglig kritik er velkommen.

Kann gav udtryk for vor taknemlighed overfor rektor og skolen og bød velkommen til alle, især æresmedlemmer, jubilarer og årets dimittender, men ganske særlig de mange damer, idet han mindede om, at det jo havde taget et hundrede år, før man havde fundet det naturligt at invitere også dem med. Efter et 3-foldigt leve for vor gamle skole introducerede formanden aftenens rustaler, højesteretssagfører *Mogens Møller* (s. '23) for de mange unge som manden, hvis liv havde bevæget sig mellem to stærke poler: Odense—Sorø—Odense.

Efter at *Mogens Møller* havde holdt den foran trykte festtale, som modtoges med begejstret bifald, takkede formanden og tilføjede (henvendt til årets russer): Gå nu dog ikke alle hen og bliv jurister!

Festtalerne ved middagen:

Med en lille forsinkelse (vist aftenens eneste) samledes det store selskab i spisesalen nedenunder til et fortræffeligt anlagt arrangement ved eet langt midterbord med rækker af 10-mandsborde ved siderne; der serveredes en udmærket oksefilet med lækker kartoffelsalat, derpå en righoldig ostepanretning og til begge retter en flaske rødvin pr. par.

Næstformanden, direktør *Svend Clausen*, var udpeget til posten som

ordstyrer — og hvem kunne vel have gjort det bedre? Hans velklingende, dybe stemme kunne til enhver tid skaffe ørenlyd, og hvem havde vel som han haft mod til at starte sit hverv med at citere bordklokkens inskription: Job. 13,5 (for ikke-bibelstærke er det oversat: GID I VILLE TIE!).

Ganske naturligt blev ordet overladt rektor *Østergaard*, som først henvendte sig til de fremmødte 14 æresjubilarer; kontorchef, cand.jur. *Einar F. Aarsleff*, Aarhus, og skovrider *E. Bistrup*, Kørinth, henholdsvis student og realist fra Sorø 1904 samt tolv 50-års jubilarer, der alle rejste sig og blev hjerteligt hyldet af forsamlingen. Rektor sagde bl.a.:

I ganske særlig grad vil jeg gerne bringe *Dem* en tak for den glans, De har kastet over vor gamle skole, ikke blot i aften, men også ved translokationen. Desværre er det nu yderst begrænset, hvor mange vi kan indbyde til vore fester, hvor elevernes forældre må komme i første række. Her skal lyde en tak for Gl. Soraneres aldrig svigtende interesse for skolen og Soransk Samfund. Det er nok mod traditionen at nævne navne, men jeg vil nu gerne benytte lejligheden her til at rette en varm tak til landsretssagfører *Hermod Lannung* (s. '14) for hans indsats, da han i 1958 fik indført den bestemmelse vedrørende skolens fremtid, at den skulle bevare sin selvstændighed og sit særpræg i det omfang, dette var muligt. Skolens ansigt skifter udseende, men grundtonen må vi bevare og tage forandringerne som tegn på, at den stadig lever og evner at tilpasse sig nutidens krav. Talen sluttede med et leve for jubilarerne.

Professor, dr.phil. *Ragnar Spärck* (s. '14), takkede på jubilarenes vegne: Det at være soraner er et særkende, som er formet af denne skole, dens omegn og dens traditioner. Ingen skole i dette land tæller blandt sine lærere navne som her, ikke alene guldalderens

digtere har virket hernede, men også fremragende naturforskere (her afbrødes taleren af et meget humørfyldt bifald, der affødte denne replik: Jeg taler naturligtvis kun om det forrige århundrede). For mig har denne egn og dens natur været en inspiration, den berettiger os til at føle os som en klan, dem fra 1914 især, thi da udgik det sidste hold af mænd fra denne skole — både før og efter var der også kvinder (protesthyl fra flere sider, bl.a. med henvisning til årgang 27 — men de kunne ikke komme i betragtning!). I 12-18 års alderen lægges grunden til ens idealer og ens livsbane, derfor har skolen denne betydning, derfor er vi den taknemmelig.

Dernæst introducerede Clausen forningens »absolut ungdommeligste medlem«, landsdommer N. V. Boeg, (s. '00) der meget hurtigt bekræftede sin adkomst til denne særprægede hæderstitel ved at holde aftenens muntere og vittigste tale, der langsomt foldede sig ud som den smukkeste blomst til »det hulde køn«, et sandt festfyrværkeri, som gang på gang afbrødes af latter og bifald, der desværre gjorde det til en temmelig håbløs opgave for redaktøren at få noget sammenhængende referat. Een »historie« blev dog hængende, den om diplomaten, hvis »ja« betyder måske, hvis »måske« betyder nej — bruger han ordet nej, er han ingen diplomat. Omvendt for det såkaldt svage køn, hvis »nej« som regel betyder måske, hvis »måske« betyder ja — siger hun ja, er hun ingen dame!

Da jeg senere på aftenen komplimenterede vort hæderkronede æresmedlem for denne tale, betroede jeg ham samtidig mit dilemma, hvorefter han som en sand diplomat stillede Soranerbladet i udsigt, at han *måske* ville prøve at fremstille et manuskript (det bruger man nemlig ikke, selv om »man« snart fylder 83!).

Departementschef *Eiler Mogensen*,

undervisningsministeriet, ville prøve at leve op til »familietalerne«; han udtrykte sin glæde over at få lejlighed til at se også denne side af skolens liv, som gav et stærkt indtryk af, hvad dette samvær betyder for gamle elever. Selv havde han en søn på Herlufsholm, hvad tilhørerne dog i talens løb søgte at tilgive ham, ikke mindst på grund af hans venlige tanker om Sorø Akademi. Det havde været strenge tider med det nye alumnat, med tiden ville de unge nok forstå, at det både gælder om at bevare, men også at forandre, med nænsom hånd: De kan glæde dem over den rektor, de har (stærkt bifald). Departementschefen sluttede med at forsikre, at han ikke ville sky nogen anstrengelser for, at Sorø Akademi skulle vedblive at stå som den fine gamle skole den er, og han ønskede Soransk Samfund tillykke med dets opgaver.

For russerne talte *Ole Lønsmann Poulsen*, som bl. a. sagde: Også vi glæder os over igen at være i den gamle atmosfære, vi allerede er begyndt at savne. Sorøtiden har præget os og givet os minder, som vi ikke kan leve foruden. Vel talte vi i skoletiden om »anstalten«, men vi følte også en stolthed, som vi nu ikke længere behøver at skjule. Soransk Samfund kommer os ved. Vi har nu set, det ikke er en »gammelmandsklub«, men en forening baseret på gammelt venskab og en stor fælles interesse: en kontinuerlig forbindelse med vor gamle skole. Tak til Mogens Møller og S.S. for aftenen her!

Kann takkede til slut alle, der havde haft ordet, og henvendt til departementschef Mogensens udtalte vor formand, at det var umådelig betryggende at vide, hvad man tænker i ministeriet og stræber efter. Tak til alle for denne fests vellykkethed, i ganske særlig grad til fru rektor Østergaard, husets værtinde, som har taget levende del i og hjulpet til med de mange forberedelser. Vi havde først tænkt at give fru en

rigtig stor og smuk buket, men ønskede ved nærmere eftertanke ikke at konkurrere med Akademiets have og vil nøjes med en ganske lille blomst: Soranernålen i guld — med ret til at bære samme.

Et bragende bifald hilste denne smukke og velplacerede gestus, der ligesom »satte kronen på værket«, denne bestyrelsens fortræffelige idé med at afholde Samfundets årsfest på selve skolen, vel den mest ideelle ramme om soraneres samvær.

Så gik turen atter ovenpå til kaffe og drinks. Musik, dans, sang og kommeratligt samvær fik resten af dagen til at flyve alt for hurtigt afsted, og klokken nærmede sig 2, da de sidste sagde godnat. Adskillige overnattede i Sorø og vågnede op til en lige så strålende efterårs søndag i de naturskønne omgivelser med de mange minder — endnu ét var føjet til.

C. G. E.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 5. NOVEMBER 1964

Just som *Kindt, Jornil* og undertegnede i Lille Kongensgade skulle forcere indgangen til Grand, blev vi hilst af en lille afdeling af livgarden, hvad vi tog som en fin, betænksom opmærksomhed.

Da klokken slog tolv, satte vi os til rette ved det traditionelt pyntede bord.

Kort efter udtrykte *Kann* sin glæde over at kunne byde velkommen. To beghenheder dannede den mærkbare motivering for at tænke på skolen: Den 16. oktober indtraf hundredårsdagen for den store soraner Vilhelm Andersens fødsel, på dagen afslørede en buste af ham på universitetet — han har to gange (enestående) været rustaler i Samfundet. Dagen efter fik vi en strålende modtagelse ved rusfesten på Sorø Akademi. Vi skylder skolen og mange andre, med rektorparret i spidsen, stor tak for den fine fest. Og vi har åben-

bart opført os så godt, at der er håb om, at vi kan komme igen. Derfor vil vi udbringe et hjerteligt leve for skolen.

Kapelmeister *Børge Hebo* akkompagnerede som sædvanlig med verve afsyngelsen af Hauchs sang. Præsentationen gav til resultat, at 23 kammerater var kommet til stede; denne gang også vor æreskammerat *Hans Elving* (r. '90).

Som sædvanlig var der ingen døde punkter; alle udfoldede sig med minder og oplevelser; vi nød en såre fed kødret, der, hvis man ikke havde skåret noget af det værste bort, på faretruede måde katastrofalt havde forøget vort kalorieindhold.

Efter at forsamlingen en passende tid havde gumlet og snakket, forstyrrede *Schjærff* idyllen ved først at berolige m.h.t. Soranerbladets sene fremkomst (den skyldes den besværlige trykning af den nye medlemsliste). Videre gav han en karakteristik af Vilh. Andersen (hovedindholdet kan læses i oktobernummeret).

Sluttelig underholdt *Bjørning* os med fornøjelige episoder fra sit bevægede sømandsliv; det var kun en charme mere, at man nikkede genkendende til den ene anekdote. Gentagelsen styrker; den er lærdommens moder, bemærkede den gamle pædagog *Schjærff*, som var velkendt med at sige noget flere gange til tungnemme elever. Andet mindstof fremførtes af *Suhr-Henriksen*: Ved en soranerfest havde han siddet ved siden af gamle Harhoff, der sammen med sin fader dækkede tiden helt tilbage til den franske revolution. Så langt et tidsrum kan to soranere repræsentere; fader Harhoff var nemlig meget gammel, da denne søn blev født. Talernes række sluttedes af *H. H. Stevenius-Nielsen* og *Chr. Grüner*, der ønskede, at man af hensyn til de aldrende soranere, hvis hørelse kunne være noget mangelfuld, ville tale langsommere og tydeligere. Ligeledes ønskede han, at man i gæstebogen undlod at skrive sit navn med en ulæselig »lægeskrift«.

Næste gang samles vi, forhåbentlig i store masser, til *julefrokosten* på selveste Holbergs fødselsdag, *torsdag den 3. december kl. 12.*

Det bliver noget særligt!

P. Sch.

Dødsfald

Boghandler Frederik Kisbye

* 29. august 1889 — † 3. september 1964

Boghandler Frederik Kisbye var fra Ringsted, søn af sparekassedirektør, sagfører J. Kisbye. Han kom på Sorø 1901 og udgik 1904 af 3. real. Efter uddannelse som boghandler, og efter at have været medhjælper, sidst i Næstved, etablerede han sig 1922 i Helsingør, hvor han gennem de mange år oparbejdede en solid forretning. Ved jordfæstelsen karakteriserede domprovst Nepper-Christensen ham som et interesseret og levende menneske, der evnede at gøre livet rigt både for sig selv og andre. — Hans fætter er fhv. tandlæge *Daniel Kisbye* (s. '09).

Omviser af Sorø kirke og kirkevæрге

Thorvald Christensen

* 14. decemb. 1899 - † 20. septemb. 1964

Et menneske langt ud over det sædvanlige var Thorvald Christensen, der pludselig afgik ved døden den 20. september, ramt af en hjertelammelse. Skønt handicappet ved en synsfejl og ordblindhed ønskede han alligevel at virke og arbejde blandt mennesker, og hans indsats blev betydelig. Under krigen fik modstandsbevægelsen tilladelse til at opmagasinere våben i hans villa »Pomona«, og han forstod, at man havde brug for ham. Med stor energi tilegnede han sig en legendarisk viden om Sorø kirke og Sorø's historie, han huskede hver stavelse, han havde læst, og med kærlighed, nænsomhed og begejstring gav han det videre til et utal af mennesker. Han besad dertil humor

og menneskelighed, og de, der kendte ham, forstod at vurdere ham. Ved Sorø kirkes 800 års jubilæum 1961 havde han den glæde at modtage den kongelige belønningsmedalje, en velfortjent officiel anerkendelse.

Hans liv blev lykkeligt, hans død ligeledes; han havde selv ønsket en hurtig bortgang. Han hørte med i billedet af Sorø; nu skal vi ikke se ham mere, men længe vil mindet om ham leve, den lille beskedne mand, der fik lov til at udfolde sine evner; han lærte os, ikke at give op.

P. Sch.

Lektor A. P. Blem

* 22. februar 1906 - † 25. september 1964

Lektor A. P. Blem, der i flere år havde lidt af sukkersyge, som han i foråret havde søgt lindring for på Centralsygehuset i Slagelse, begyndte, tilsyneladende restitueret, sin gerning på Akademiet efter sommerferien. Et insulinchok i slutningen af august nødvendiggjorde på ny hospitalsindlæggelse og den 25. september døde han i Slagelse.

Lektor Blem bar et godt bornholmsk navn; han blev student fra Rønne i 1925, cand.mag. i kemi, matematik, fysik, astronomi 1932, timelærer ved Metropolitanskolen 1. august 1932, året efter knyttedes han til Sorø som adj. på prøve, fra 1. januar 1935 fik han fast ansættelse, og fra 1. april 1950 udnævntes han til lektor.

I »Gymnasieskolen« for 16. oktober 1964 har »Kollegerne ved skolen« givet en smuk karakteristik af lektor Blem; Han gav mere end den blot faglige undervisning; på ekskursioner med eleverne gav han både, hvad der — rigelig — tilkom faget, og øvede en dyb menneskelig påvirkning. Han var krævende m.h.t. orden og præcision, men derudover hjælpsom i alt, hvad der kunne skabe fællesskab på skolen. Han havde et stort organisationstalant, kendte i mange år ikke til at være syg, hvorfor det virkede helt ejendommeligt, da han

for første gang for et par år siden måtte forsømme skolen.

Også eleverne værdsatte denne gode lærer. I skolebladet »Sic« for oktober fortælles det, hvordan dødsbudskabet blev modtaget med den fornemmelse af magtesløshed, man føler over for det, man ikke fatter. Han stod for eleverne som noget nær idealet af en lærer; fra redegørelsen for fysikkens regelbundethed kunne han pludselig med et smil begynde at tale f. eks. om tysk roman-tik, og han krævede aldrig udenadslæren, men viste vej til klarhed og selvstændighed.

Hans minde vil leve i taknemmelig erindring hos elever som kolleger.

Fhv. lektor Rolf Raft

* 1. marts 1893 — † 30. september 1964

Rolf Raft, der var født i København, tog 1911 studentereksamen fra Øster-søgades gymnasium, opholdt sig derefter nogle år i udlandet, var en tid knyttet til Transatlantisk Kompagni, så to år i Paris, tænkte at studere jura, men valgte sluttelig filologien; han tog 1926 cand. mag.-eksamen i latin og græsk samt tillægseksamen i fransk. Den 1. august 1928 blev han vikar ved Sorø Akademis skole, året efter adjunkt, og fra 1. april 1945 lektor. Han tog sin afsked med skoleårets slutning 1961 efter 33 års virke ved skolen.

»Min styrke var smilet og den lette ironi«, erklærede han ved sin afsked. Han var en frodig, særpræget natur, en lærer af en original personlighed, morsom i form og tale, afholdt af kolleger og elever. 1930 blev han gift med Karen Blichert Hansen, (s. '22), datter af arkitekt ved Sorø Akademi F. C. C. Hansen (1858-1923). *P. Sch.*

Fhv. distrikts- og havneingeniør Niels Holger Rasmussen

* 22. januar 1888 — † 20. september 1964

Den 20. september døde fhv. distrikts- og havneingeniør Niels Holger Rasmus-sen uden forudgående sygdom, 76 år

gammel. Han var født i Krøjerup ved Sorø, søn af den i sin tid meget kendte og agtede gårdejer, landstingsmand Peder Rasmussen. 1899 kom han på Sorø og tog 1906 studentereksamen. 1911 blev han cand. polyt. (bygningsingeniør); han var i 4 år ansat i vandbygningsvæsenet og derefter 3 år ved Aarhus havne-væsen, hvorefter han atter tog ansæt-telse i vandbygningsvæsenet fra decem-ber 1918, og i denne etat blev han til sin afsked 1956. Indtil 1922 virkede han ved Esbjerg havn, og fra 1. august 1922 blev han distriktsingeniør under vandbygningsvæsenet og havneingeniør i Frederikshavn.

Hans distrikt, der ved hans tiltræ-delse kun omfattede Hjørring amt og en mindre del af Aalborg amt med statshavnene i Skagen og Frederiks-havn, udvidedes 1943 meget betydeligt.

Han ledede sit arbejde dygtigt, fik bl. a. gennemført flere udvidelser af Skagen havn og planlagde udvidelser af Frederikshavn havn. Han var uhyre flittig, i hans tid voksede hans inge-niørmedhjælp i antal fra 1 til 6, et vidnesbyrd om den stærke udvikling i hans mangeårige lederperiode.

Niels Holger Rasmussen var en fin, stilfærdig mand. Han var en trofast og hyppig gæst ved vore frokostsammen-komster, og man kunne mærke, at han befandt sig vel blandt kammeraterne, der alle satte stor pris på ham.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i december:

4. Direktør *Ulrik Scheel Humlebæk* (f. 1904), Macio Alagoas, Brasilien.
5. *Carl Vilh. Nielsen* (f. 1884), på Sorø 1896—97.
7. *Poul Clausen* (f. 1899), r. '16. Uddan-net som landmand.

8. Lektor *Aage Kragelund* (f. 1894), Odensegade 30, København Ø.
9. Landmand *Erik Henningsen* (f. 1894) på Sorø 1906—08.
10. Speditør *Jørgen Fr. Heuer Trolle* (f. 1894), Rygaardsgade 34, Hellerup.
10. Landsretssagfører *Johs. Nicolaj Kløcker Wilhelm* (f. 1914), Gøgevang 14, Hørsholm.
12. Læge, dr. med. *Johannes Poort* (f. 1914), 687 Montecito Blv., Napa, California, USA.
13. Ingeniør *Chr. Iversen Edsberg* (f. 1899), udgået 1916. Vist i Sydamerika.
15. Direktør *Mikael Jul Larsen* (f. 1914), »Katrinhøj«, Høsterkøb, Birkerød.
16. Sagfører *Hans Chr. Langkjær* (f. 1884), Sorø.
18. Generalkonsul *Sivert Francisco Bartholdy* (f. 1889), Rua de Candelaria 9, Sala 610, Rio de Janeiro, Brasilien.
19. Bankfuldmægtig *Knud Wognsen Jølver* (f. 1884), Grønningen 3⁵, København K.
19. Forpagter *Kr. Erhard Mørk-Hansen* (f. 1904), Lundeborg, Svendborg.
19. Ingeniør (M. af I.) *Niels Emil Simonsen* (f. 1914), Tværvej 79, Virum.
22. Vicekontorchef *Otto Tolstrup Mackeprang* (f. 1894), Egehøjvej 16, Charlottenlund.
22. *Albert Otto Meyer* (f. 1894), på Sorø 1906-10.
23. Værkmester *Søren Andersen* (f. 1904), Godthåbsvej 14, Kbhvn. F.
29. Civilingeniør *Olaf Petersen* (f. 1904), s' 22. Adresse ukendt.
30. Civilingeniør *Hans Peter Krøier Madvig* (f. 1914), Villa »Lunet«, Skovbakken, Aalborg.
31. Ørelæge *Poul Petersen* (f. 1904), Østergade 30, Aarhus C.
31. Brygmester *Kurt Ditlev Wilh. von Sperling* (f. 1904), Aalborg.

Under 2. oktober 1964 er amsrådssekretær *Ove Buch-Larsen* (s. '25), Aabenraa, udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

*

Rektor for Københavns Tandlægehøjskole, professor, dr. odont. *P. O. Pedersen*, R.¹ af Dbg., har fået tilladelse til at anlægge og bære kommandørkorsset af den svenske Nordstjerneorden. Tandlægehøjskolens lærerforsamling har for tredje gang valgt professor *P. O. Pedersen* til rektor. Den 2. november afrejste professoren i sin egenskab af vicepræsident i tandlægenes verdensorganisation og som formand for den uddannelseskommission til San Francisco for at deltage i organisationens møde.

*

Direktøren for Presses de la Cité, et af Frankrigs største forlag, *Sven Nielsen* (r. '18), har i år været 40 år i Paris. Hans karriere har været eventyrlig. De første år kørte han og hans franskfødte hustru selv bøgerne ud til forretningerne på en trækvogn eller trehjulet budcykel. I dag har forlaget en årlig omsætning på 100 mill. franc, har 800 ansatte og har filialer i Schweiz, Belgien og Canada. Presses de la Cité udgiver ca. 1000 bøger om året indenfor næsten alle områder, undtagen skolebøger og kunstbøger. *Sven Nielsen* har ikke udgivet mange danske bøger i oversættelse, han regner med, at dansk og fransk smag og mentalitet er så forskellig, at der ikke er store udsigter for danske succeser på det franske bogmarked.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor *P. Schjærff*. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar *C. G. Elberling*, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.
Direktør *C. C. Hoffgaard*, Tlf. 15 19 18.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

EMULSION ^{A/S}

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELSMINDE

SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

BD — forkortelsen for BRØDRENE DAHL ^{A/S} — har en god klang i de mange kredse, der har tilknytning til rør-, sanitets- og centralvarmebranchen.

BD har igennem snart 100 år været førende grossistfirma i ovennævnte og beslægtede brancher, og selskabets stadige vækst med nu 18 afdelinger i Danmark, Norge og Sverige, er opnået ved godt samarbejde med arkitekter, rådgivere og udøvende inge-

niører, sanitets-, gas- og vandmestre, entreprenører, maskinmestre etc., såvel inden for bolig- og industribyggeri som ved leverancer til offentlige institutioner, skibsværfter m. m. m.

BD påtager sig ikke installationer, kun leverancer; adskillige danske og udenlandske kvalitetsprodukter er lanceret af **BD** som ene- eller hovedforhandler, ligesom **BD** eksporterer danske specialartikler, også i andre brancher end før nævnt.

BD kan altid bruge medarbejdere, der vil og kan tage fat på de mange opgaver af forretningsmæssig karakter, som et handelsselskab i stadig vækst uvægerligt byder på, hvad enten det bliver i hovedforretningen i København eller i en af filialerne i Århus, Kolding, Odense eller Nykøbing F.

BD vil derfor også gerne høre fra dimittender fra Sorø, der er interesseret i at bruge og udvikle deres viden i vort en-gros handelsselskab.

BRØDRENE DAHL ^{A/S}

BD's telefonnummer er (01 13) CE 6585, — spørg efter personalechefen.
BD's adresse i København er Vesterbrogade 1, V — lige ved Rådhuspladsen og Tivoli.

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

HARBOE
Messina

**som friske
appelsiner**

HR J I RAASCHOU-NIELSEN
NIKOLAJ PLADS 7-1
K

79

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens efft.

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

Telefon 125

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i
Akademibeklædning

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brædstrup 414

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800